תלמוד בבלי · אחרונים · בית מאיר · סדר נשים

בית מאיר על סוטה

רבי מאיר פוזנר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

בית מאיר על סוטה

רבי מאיר פוזנר

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/בית-מאיר-על-סוטה/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף יז: 4
דף לט. 4

דף יז:

בתוס' ד"ה מביא בא"ד והשתא לא תיקשי וכו'. והא הכא דהוי מבשאב"מ והדבר ידוע שהמים מרובים על הדם ואפ"ה כתיב בדם. לפ"ר דברים תמוהים דמה הקושי' מבשאב"מ בחזותא דאזלינן בתר חזותא. כדאיתא זבחים דף ע"ט אמר רבא היכי דאיכא חזותא במראה. אבל י"ל דהכי קשיא לי' דהא איתא שם במתני' נמי נתערב בדם בהמה וחי' רואין כאלו הם מים. ומקשו שם התוס' בד"ה רואין וע"ש מה שתירצו ואלו בכאן לא הי' דם הצפור כל כך כאלו הן בעין. הרי מוכח מהכא דלא בעינן מראית דם גמור. וא"כ נשאר הקושיא דמנ"ל שם אין עולין או מב"מ לא בטל דילמא נמי הטעם משום רואין כדהקשו שם התוס'. אבל השתא דאמר בדם הצפור ניכר בעינן שפיר י"ל כדתירצו שם התוס' ודוק:

דף לט.

תוס' ד"ה כל כהן ושעור תכיפה בסופו. עיין מ"א ריש סי' קס"ו ס"ק ג' מקשה פה קושי' עצומה על התוס'. וכן השיג עליהן הח"צ ביתר עוז מן התירוץ איכא דאמרו כל הסומך ראשו ורובו מכניס דרוצה לתרץ אפילו לרבי. והרי אכתי קשה דלישחטי' סמוך לפתח ואיהו יסמיך תוך הפתח. א"ו אף כ"ש זה הוי הפסק. ונלענ"ד דיש ליישב ולהציל התוס' מהשגה זו. על דרך זה דהתוס' קאמרו זה כ"ב אמה ודאי מוכח משם דהוי הפסק. אבל כ"ש לא מסתביר להו דיהא מקרי הפסק. ואי משום הסוגי' דלשם י"ל דאזלו בשיטתם דבזבחים דף ל"ב ע"א ד"ה מ"ש משיגים על פרש"י דמשמע מיני' דבסמיכה גופי' לא נאמר לפני ה' אלא מה דכתיב בשחיטה לפני ה' ומדתירץ לסמיכה שחיטה ממילא ידעינן דכמו דשחיטה לפני ד' כן הסמיכה. ובודאי נשמע נמי מיני' מדמשני שם קסבר ביאה במקצת שמה ביאה. ומדלא אפשר לטמא לעייל ידי' ומדתיכף לסמיכה שחיטה ע"כ א"א הסמיכה אלא בטהורים. וזה הא ע"כ לרבי אזיל ש"מ כדעת המ"א וח"צ. אבל התוס' שם מסקו דבסמיכה גופה כתיב לפני ד'. והסוגי' בדף ל"ב כפשטי' אזיל. ומה שבדף ל"ג מוכח מהסוגי' דסמיכה בטהורים. לא נשמעת אלא מכח תיכף לסמיכה שחיטה. כתבו התוס' דשם אזלה למ"ד ביאה במקצת ל"ש ביאה. דאי משום לפני ד' דכתיב גבי' אפשר לומר דמ"מ בטמאים ומעייל ידי' סומך. משא"כ ע"י התיכף מוכח לר' יוסי בר' יהודא דסבירא לי' מרחק צפון דסמיכה בטהורים. והנה בדף ל"ג מסיק הסוגי' אלא איפוך סמיכות אשם מצורע לאו דאורייתא ופרש"י מפני שאינו אלא מכשיר. והתוס' שם ד"ה איפוך הניח בקושי' פרש"י מדמקשינן ליתר ענינים ולא אמרינן דשאני משום

שאינו אנא מכשיר. וע"כ ר"ל דלאו היינו טעמא כדפרש"י ז"ל. אלא עיקר הטעם משום דלא אפשר לאקושי לחטאת. דשאני חטאת דאפשר בטהרה ותכף. משא"כ אשם מצורע לר"י בר' יהודא או דמוכרח ליכנוס טמא למקדש או דלא יהי' תכף. להכי לא מקשינן ואמרינן באמת לא הצריכה תורה סמיכה באשם מצורע וכל סמיכתו אינה אלא דרבנן. ומינה לשטתייהו דבסמיכה גופה כתיב לפני ה' למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה ממילא א"א בלא תכף לסמיכה שחיטה לאקושי אשם מצורע לחטאת לסמיכה דבחטאת אפשר לקיים לפני ד' בטהורים. משא"כ אשם מצורע א"א לקיים לפני ד' דכתיב גבי' אלא ע"י שיכנס בטומאה לא מקשינן ואמרינן לאו דאורייתא., וא"כ קאי קושי' הסוגי' הכי לימא מסייע לי'. ואי אמרת ביאה במקצת ל"ש ביאה ליעייל ידי' וליסמוך. כלומר בשלמא אי ביאה במקצת שמי' ביאה. א"כ בלא תיכף לסמיכה שחיטה נמי מוכח דסמיכת אשם מצורע לד'. שהרי בגופי' נאמר לפני ד' וזה א"א אה לא בטומאה ולא מקשינן. וא"כ דכל הסמיכה אינה אלא מדרבנן אין קושיא דליעבד תיכף ולישחטי' להקרבן אצל הפסח. דנהי דכל דתיקון רבנן כעין דאורייתא תיקנו. מ"מ בכה"ג ללכלך העזרה בדם שחיטה בכדי לא תיקנו ולא הצריכו התיכף [א"נ משום דלכתחילה ראוי להיות בפנים בעזרה] אלא אי אמרת ביאה במקצת לא שמי' ביאה הרי דאפשר לקיים הסמיכה בלפני דהכתיב גבי ע"י דליעייל ידי' ומה"ת דלא נקישו לחטאת והוי סמיכתו דאורייתא וליעייל ידי' כדי לקיים אף התיכף לרבי. ומשני ר"י בר יהודא דאמר מירחק צפון. ולא אפשר א"ד ראשו ורובו מכניס ונמי ממילא מוכח דלאו דאורייתא ושפיר כנ"ל [להה"א תירוצא קאי השקלא וטרי' דבתר הכי מאי קסבר וכו' כבל"ז מפרשי' התוס' בדף ל"ב דקאי למ"ד ביאה במקצת לא שמי' ביאה ואליבא דמ"ד מירחק צפון. ודו"ק]. ואולם מלבד כל הנ"ל קשאין לי מאוד דברי התוס' שבדף ל"ב דאיך אפשר ללמוד סמיכה בטהורים בלא תיכף מן לפני ה' הכתוב גבי'. הא איתא בסוטה דף ח' שהעמדת סוטה ומצורע הי' צריכים להיות בשער ניקנור. מפני שכתוב והעמיד לפני ד' הרי ע"כ שתוך השער אף כי לא נתקדש. מ"מ לפני ד' קרינן בי'. וא"כ למה לא יהא נקרא אף לגבי הסמיכה בלא דעייל ידי' תוך השער לפני ד'. והאמת שלפ"ר אף הלפני ד' דשחיטה צ"ע לרבי דדילמא נמי כשירה בחלק הצפון דהשער. אלא שבזה איכא לדחוקי דעיקר הסמיכה דצריכה והשחיטה בפני' דאלו בתוך השער נפסל הדם ביוצא שהרי לא נתן דם ועכ"פ יהא מוכרח פרש"י וצ"ע עוד בענין זה וכעת אין עמדי: